

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

**з навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

підготовки магістра спеціальності 081 «Право»

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
24 березня 2016 року
протокол № 8
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

Модуль I. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВО-ЮРИДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Наукове дослідження як форма розвитку науки і технологія застосування методологічних засобів

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Юридична наука в системі соціально-гуманітарного наукового знання.
2. Ефективність наукових досліджень.
3. Метод, методика і техніка дослідження.
4. Наукові методи та методи практичної діяльності.
5. Предметна та цільова обумовленість методів юридичної науки. Проблема належності, допустимості, істинності, доцільності при виборі методу дослідження.
6. Наукові поняття як знаряддя юридичного мислення. Правові поняття і категорії. Правовий концепт.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

визначення (дефініція), вчення, галузь знань, гіпотеза, завдання науки, знання, концепція, мета науки, метод, методологія, наука, наукове дослідження, наукова ідея, наукова проблема, наукові факти, науково-технічна ефективність дослідження, поняття, постулат, правове поняття, правовий концепт, правові категорії, предмет науки, прикладні наукові дослідження, принцип, соціальна ефективність дослідження, спеціалізація, спеціальність, суб'єкти наукової діяльності, теорія, фундаментальні наукові дослідження, функції науки, юридична наука (правознавство, юриспруденція), юридична наукова дисципліна.

Тема 2. Парадигмальні засади наукових досліджень

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Плюралістичність світоглядних засад наукового мислення.
2. Парадигми і наукові революції. Міжпарадигмальний діалог.
3. Причини та умови множинності підходів до праворозуміння.
4. Основні характеристики сучасних підходів до праворозуміння.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

види праворозуміння, домінуючий світогляд, наукова картина світу, наукова парадигма, наукова революція, наукове праворозуміння, плюралізм, повсякденне праворозуміння, праворозуміння, професійне праворозуміння, типологія, тип (стиль) наукового мислення, філософська методологія.

Тема 3. Саморефлексія як методологічний принцип сучасного наукового пізнання

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Парадигмальні відмінності в розумінні взаємозв'язку і взаємодії суб'єкта та об'єкта наукового пізнання.
2. Здатність до саморефлексії (самопізнання) як фахова компетенція сучасного науковця.
3. Правовий менталітет. Пізнавальні ментальні установки.
4. Деформації правосвідомості, їх роль у пізнанні суб'єктом світу права.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

деформації правосвідомості, інтроспекція, менталітет, правовий менталітет, правосвідомість, рефлексія, самоконтроль, самопізнання, самооцінка, саморегуляція, саморефлексія, самосвідомість, самоспостереження, свідомість, суб'єкт пізнання, установка свідомості, Я-концепція.

Тема 4. Методологічні підходи у науково-юридичних дослідженнях

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Співвідношення наукового підходу та наукового методу.
2. Методологічні принципи.
3. Системний підхід і системний метод.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

науковий метод, загальнонаукова методологія, засоби наукового дослідження, методологічні підходи, методологія, методологія наукової діяльності, методологія юридичної науки, методологічні принципи, науковий метод, спеціально-наукова методологія.

Тема 5. Методи науково-юридичних досліджень

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Метод конкретно-соціологічного дослідження.
2. Математичні та статистичні методи.
3. Кібернетичний та інші методи технічних наук, що використовуються в юриспруденції.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми:

абстрагування, аксіоматичний метод, аналіз, вимірювання, дедукція, діалектика, експеримент, емпіричний опис, загальнонаукова методологія, закони діалектики, закони формальної логіки, ідеалістичний метод, індукція, категорії діалектики, кореляційний аналіз, матеріалістичний метод, метафізика,

моделювання, науковий метод, порівняння, принципи діалектики, синтез, системний метод, спеціально-наукова методологія, спеціально-юридичний метод, спостереження, теоретико-юридичний метод, узагальнення, факторний аналіз, філософська методологія, формалізація, формальна логіка, формально-юридичний (формально-догматичний) метод.

Модуль II. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ЮРИДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 6. Організація наукової діяльності в Україні

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Поняття про науковий напрям і наукову школу.
2. Порядок присудження наукових ступенів та вчених звань в Україні.
3. Статус науковця.
4. Університет як суб'єкт наукової діяльності.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми: види наукової діяльності, вчений, доктор наук, доктор філософії, дослідницький університет, Міністерство освіти і науки України, наукова діяльність, наукова школа, науковий рівень вищої освіти, наукові працівники, науково-дослідна (науково-технічна) установа, науково-дослідний інститут, науково-педагогічні працівники, Національна академія наук України, Національна академія правових наук України, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти.

Тема 7. Інформаційне забезпечення науково-юридичних досліджень

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Роль і функції наукової інформації.
2. Електронні ресурси, пошукові системи мережі Інтернет.
3. Бібліографічний пошук у каталогах і картотеках.
4. Особливості роботи з періодичними виданнями.
5. Специфіка джерел юридичних досліджень. Нормативно-правові документи. Матеріали юридичної практики. Правова статистика.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми: автоматизовані інформаційно-пошукові системи, адекватність інформації, актуальність інформації, вторинна інформація, джерела науково-технічної інформації, довідково-інформаційний фонд, довідково-пошуковий апарат, збірник, інформаційний продукт, інформаційний ринок, інформаційні видання органів науково-технічної інформації, інформаційні ресурси науково-технічної інформації, інформаційні ресурси спільного користування, інформаційно-пошукова мова, інформаційно-пошуковий апарат бібліотеки,

інформація, монографія, навчальна література, наукова інформація, науково-інформаційна діяльність, патентно-ліцензійні видання (патентні бюлетні), первинна інформація, періодичні видання, правильність інформації, релевантність інформації, точність інформації.

Тема 8. Наукове дослідження як процес, його логіка та етапи проведення

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Наукова проблема і наукова теорія.
2. Поняття наукового факта.
3. Поняття аксіоми у науці.
4. Наукове обґрунтування та наукові пояснення.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми: актуальність теми дослідження, завдання наукового дослідження, засоби наукового дослідження, зміст наукової проблеми, мета наукового дослідження, методика наукового дослідження, наукова гіпотеза, наукова ідея, наукова проблема, наукове дослідження, наукове питання, науковий напрямок, обсяг наукової проблеми, предмет наукової проблеми, проблемна ситуація, процедура дослідження, спосіб наукового дослідження, тема наукового дослідження, техніка наукового дослідження.

Тема 9. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Оформлення джерел і літератури в науковому дослідженні (вимоги ДСТУ).
2. Наукові семінари, конференції, конгреси.
3. Наукова суперечка: значення і види.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми: авторський аркуш, видання, галузевий юридичний термін, дебати, дисертація, дискусія, диспут, запозичений юридичний термін, загальноюридичний термін, кодифікований термін, колоквиум, конференція, логічність наукової мови, міжгалузевий юридичний термін, навчальний посібник, нарада, наукова доповідь, наукова монографія, наукова публікація, наукова стаття, наукове видання, науковий журнал, науковий стиль, підручник, полеміка, професіоналізм, реферат, симпозіум, стиль літературної мови, суперечка, тези, тези доповіді, термін, точність наукової мови, юридична термінологія, юридичний термін.

Тема 10. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження

1. Опрацювати програмні питання, винесені на самостійне опрацювання:

1. Структура магістерської роботи, її розробка.
2. Обрання та затвердження теми магістерської роботи.
3. Складання плану і графіка виконання магістерської роботи.
4. Робота дослідника з літературою, нормативними актами та іншими джерелами.
5. Вимоги до змісту магістерської роботи.
6. Вимоги до оформлення магістерської роботи.
7. Перевірка магістерської роботи. Відзив наукового керівника та рецензія. Захист магістерської роботи. Порядок оцінювання магістерської роботи.
8. Підготовка та оформлення наукової доповіді на студентську наукову конференцію.
9. Правила виступу з доповіддю на студентській науковій конференції.

2. Укласти глосарій основних термінів та понять до теми: науково-дослідна діяльність студентів, курсова робота, дипломна робота, магістерська робота, структура магістерської роботи, рецензування магістерської роботи, захист магістерської роботи.